

1. AMAÇ VE KAPSAM

Bu prosedürün amacı FEMKO'nun verdiği uygunluk değerlendirme hizmetlerinin tarafsızlık, bağımsızlık ve gizlilik çerçevesinde yürütülmesi, hizmetler sırasında karşılaşılan ve oluşan risklerin azaltılması, ortadan kaldırılması ve hizmetlerin tarafsızlığının, bağımsızlığının ve gizliliğinin değerlendirilmesi için gerekli diğer kuralların tanımlanmasıdır.

2. SORUMLULUK

Genel Müdür
Kalite Yöneticisi

3. UYGULAMA

FEMKO organizasyon yapısı, uygunluk değerlendirme hizmetlerinin tarafsızlığını, bağımsızlığını ve gizliliğini sağlayacak şekilde yapılandırılmıştır ve proses talimat ve prosedürleri içerisinde bu kriterlerin sağlanması için uyulacak kurallar belirtilmiştir. Diğer prosedür ve talimatlar içerisindeki uygulamaların yanı sıra FEMKO hizmetlerinin tarafsızlığının, bağımsızlığının ve gizliliğinin güvence altında olmasını aşağıdaki ek uygulamalarla desteklemektedir.

- Danışma Kurulu
- Tarafsızlık, Bağımsızlık ve Şeffaflık Risk Analizi
- Mesleki Sorumluluk Sigortası ve Muayene – Test Hizmet İSG Risk Analizleri
- Dış Kaynaklı Tarafsızlık Unsurlarına Karşı Alınan Önlemler

3.1. DANIŞMA KURULU VE GÖREV TANIMI

3.1.1. Danışma Kurulu

Danışma Kurulu, FEMKO'nun uygunluk değerlendirme faaliyetlerinde müşterilerin çıkarlarını koruyacak şekilde, bağımsız ve tarafsız gerçekleştirildiğine dair güven sağlamak amacıyla oluşturulmuştur.

Danışma kurulu, FEMKO hizmetlerinin ve uygulamalarının, tarafsızlığına, bağımsızlığına, şeffaflığına ve gizliliğine ilişkin umumi algı ve riskleri değerlendiren kuruldur. Şikâyet ve itiraz süreçlerinde şikâyet/itiraz sahibi ile ortak payda da buluşulamaması durumunda danışma kurulu üyelerinin görüş ve önerileri alınır. Aynı zamanda, sektörel ihtiyaç ve koşullar ile ilgili görüş ve önerileri de alınabilir.

Danışma Kurulu üyeleri genel olarak (1) hizmet kurallarını / belgelendirme programlarını belirleyen veya uygulayan yasal otoritelere bağlı çalışan kamu çalışanları, (2) başka bir uygunluk değerlendirme kuruluşunda görevli mühendis, (3) uygunluk değerlendirme kuruluşu müşterileri/potansiyel müşterileri, (4) FEMKO'nun hizmetleri ile bağlantılı üretici derneklerinin yönetici veya üyeleri (5) Serbest dış denetçilik yapan mühendislerden oluşabilir.

FEMKO Danışma Kurulu üyeleri 8 kişilik bir üye havuzundan oluşmaktadır.

Üyelerin Sektör Dağılımı

- Serbest Avukat veya Emekli Hâkim veya Emekli Savcı
- Düzenleyici Kuruluş Temsilcisi (Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı)
- Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) Temsilcisi
- Makine Mühendisleri Odası (MMO) Temsilcisi
- Hizmet alınan UDK Temsilcisi
- Uygunluk Değerlendirme faaliyetlerinde yetkin bağımsız bilirkişi, Teknik Uzman

DOKÜMAN KODU VE NUMARASI	REVİZYON NUMARASI	YÜRÜRLÜK TARİHİ
P07	07	5.04.2024

12 ayda bir en az bir defa olmak üzere Kalite Yöneticisi danışma kurulu üyelerini toplantıya davet eder. Rutin Danışma Kurulu toplantılarının tarihi, Danışma Kurul Üyelerinin Görev, Yetki ve Sorumlulukları ile toplantı gündemi en az bir ay önce kurul üyelerine resmi yazı ile bildirilir. Üye bilgileri "KEK EK 04 Üst Yönetim ve Danışma Kurulu Üyeleri Listesi" nde belirtilmiş olup üyelerin katılım durumu bu listeden takip edilir.

F23 Danışma Kurulu Sözleşmesi'nin kurul üyesi ve Genel Müdür tarafından imzalanması ile üyenin ataması gerçekleşmiş olur.

Danışma kurulu üyeleri tek başına hiçbir tarafın baskın olmayacağı şekilde önemli ilgili tarafların dengeli temsili ile sağlanır. FEMKO' nun iç veya dış personeli tek bir ilgili olarak kabul edilir.

Ticari baskı oluşmaması ve gizlilik ihlali olmaması adına satın alma yapılan, hizmet kapsamında danışmanlık bulunan firmaların çatısında bulunan, kişiler danışma kurulu üyesi olarak görevlendirilmez.

Danışma kurulu üyelerine mali baskı oluşmaması amacıyla ödeme yapılmaz.

Toplantılarda Kalite Yöneticisi sekretarya görevi üstlenir, ancak karar ve değerlendirmelerde oy hakkı bulunmamaktadır.

Toplantılar en az 3 kişinin katılımı olacak şekilde organize edilir. Toplantı esnasında isteyen her üye görüşünü bildirir belirlenen her üyenin 1 oy hakkı bulunmaktadır. Oy sonuçlarına göre, kurul oylamasının sonucu belirlenir. Görüş ve öneriler imzalı olarak kayıt altına alınır.

Kurul üyesinin, Danışma Kurulu Sözleşmesi maddelerine aykırı davranması durumunda Kurul üyeliği Genel Müdür tarafından feshedilir.

3.1.2. Danışma Kurulu Görev, Yetki ve Sorumlulukları

- FEMKO, uygunluk değerlendirme faaliyetlerinin yürütülmesi ile ilgili politika ve prosedürlerin geliştirilmesinde yardımcı olmak,
- FEMKO uygunluk değerlendirme hizmetlerinin tarafsızlığı, bağımsızlığı, gizliliği ve şeffaflığı ile ilgili değerlendirmeler için rutin olarak gerçekleştirilen toplantılara katılmak – katılamayacağı durumlarda bilgi vermek,
- Tarafsızlık, bağımsızlık ve şeffaflık ilgili riskleri gözden geçirerek değerlendirmek, riskler için gerekli önlemlerin alındığından emin olmak, alınan önlemlerin etkinliğini değerlendirmek,
- Uygunluk değerlendirme faaliyetlerinin bütünlüğünün muhafaza edilmesini sağlamak için görüş bildirmek,
- Şikâyet ve itiraz süreçlerinde talep edilmesi durumunda görüş bildirmek,
- FEMKO üst yönetiminin uygunluk değerlendirme faaliyetinde yetkisini çalışanlara devretmesini, denetim faaliyetlerinden bağımsız olmasını, gizlilik ve tarafsızlık kuralları çerçevesinde olup olmadığını izlemek,
- Fonksiyonlarını yerine getirebilmesi için gerekli olan bütün bilgilere erişebilmek (Ortaklık yapısı, ortakların diğer ticari bilgileri, gelir kaynakları ve finansman vb.),
- FEMKO üst yönetiminin, komitenin tavsiyesini dikkate almaması durumunda, bağımsız hareket etmek, (yetkililerinin, TC. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Akreditasyon kuruluşlarının, hissedarların bilgilendirmesi gibi),

DOKÜMAN KODU VE NUMARASI	REVİZYON NUMARASI	YÜRÜRLÜK TARİHİ
P07	07	5.04.2024

3.1.3 Rutin Danışma Kurulu Toplantıları

12 ayda bir en az bir defa olmak üzere gerçekleştirilen kurul toplantılarında en az aşağıdaki konular görüşülür;

- Ticari, finansal veya diğer baskılar ve açıklık ilkesi dahil tarafsızlık ve gizlilik üzerinde olumsuz etkisi olan tüm hususların oluşturmuş olabileceği etkilerin, ilişkilerin ve finansal kararlılığın değerlendirilmesi
- Şikâyet ve itiraz süreçlerini, şikâyet/itiraz sahibine karşı ayrımcı faaliyet gerçekleştirilme durumunu değerlendirmek için gözden geçirirler
- Risk Analizinin gözden geçirilmesi
- Daha önce alınan kararların uygulama ve etkinliğinin değerlendirilmesi

Bu kriterin değerlendirilebilmesi için toplantıya katılan kurul üyelerine yukarıdaki konular ile ilgili verilere ek olarak bir önceki yıla ait (gelir- gider analizi, gelir-gider kaynakları analizi, hisse dağılımı-ortaklar-organizasyon yapısı, hizmet verilen adresler ve iletişim ofisleri, çözüm ortaklığı vb. sözleşmeler, müşteri yönlendirmesinde uygulanan ticari politikalar dahil tarafsızlığın sağlanması amacıyla uygulanan prosesler, politikalar ve benimsenen prensipler, şikayetler ve itirazlar, iç –dış denetimler sırasında tarafsızlık ve gizlilik risk kaynağı olabilecek uygunsuzluklar) ayrıca üyelerin görevlerini yerine getirebilmek için talep ettikleri gerekli tüm verilere erişim yetkisi bulunmaktadır.

Yukarıdaki verilerin ve alınan kararların raporlanarak (imza için) katılımcılara sunumu Kalite Yöneticisi tarafından gerçekleştirilir.

3.1.4 Danışma Kurulunun Görüşlerinin Alınması

Şikâyet ve itiraz süreçlerinde ortak payda da buluşulamaması durumunda hukuki süreç başlatılmadan önce de danışma kurulu toplantısı organize edilir. Şikâyet/ İtiraz vb. durumlarda acil olarak yapılan kurul toplantılarında toplantı tarihi netleştiği anda bildirilir. Bu toplantılarda şikâyet/ itiraz konusu ile ilgili sektörden bir temsilci olmalıdır. Kurul, şikâyet ile itirazların kendilerine intikal eden detaylı, mantıklı gerekçelerini ve Kalite Yöneticisi tarafından yapılan faaliyetlerle ilgili raporu objektif bir şekilde inceler. Tüm bu bilgiler ışığında tarafsızlığı, bağımsızlığı ve bütünlüğü sağlayacak şekilde karar alınır.

Alınan kararlar Kalite Yöneticisi tarafından Genel Müdür'e sunulur.

İşletim prosedürleri ve temel işleyiş ile uygulanması zorunlu yasal şart ve akreditasyon kuralları ile çelişen danışma kurulu görüşleri sebebi yazılı olarak kurula bildirilmek sureti ile takip edilmez. Daha sonra benzer durumlar ile karşılaşıldığında tarafsızlık oluşmaması açısından örnek teşkil etmesi ve gerekli merciiler ile personel tarafından gözden geçirilmesi amacıyla, bu prosedürün referans bölümünde belirtilerek dokümanlaştırılır.

Toplantılar en az 3 kişinin katılımı olacak şekilde organize edilir. Toplantı esnasında isteyen her üye görüşünü bildirir belirlenen her üyenin 1 oy hakkı bulunmaktadır. Oy sonuçlarına göre, kurul oylamasının sonucu belirlenir. Görüş ve öneriler imzalı olarak kayıt altına alınır.

Toplantıya katılımcı sayısının yeterli olmaması veya katılımcı sayısının çift haneli bir rakama denk gelmesi durumunda oylama yapılmaz ve toplantı başka tarihe ertelenir.

DOKÜMAN KODU VE NUMARASI	REVİZYON NUMARASI	YÜRÜRLÜK TARİHİ
P07	07	5.04.2024

3.2. TARAFSIZLIK, BAĞIMSIZLIK VE ŞEFFAFLIK RİSK ANALİZİ

Tarafsızlık, Bağımsızlık ve Şeffaflık Risk Analizi, Danışma Kurulu ve YGG toplantılarında gözden geçirilir. *Tarafsızlığına yönelik riskler devamlı surette belirlenir.* YGG toplantısında Danışma Kurulu görüşleri esas alınarak varsa yeni riskler, gerçekleştirilecek düzeltici/önleyici/iyileştirici faaliyetler ve artık riskler ile mevcut risklerin ve gerçekleştirilen faaliyetlerin etkinliği değerlendirilerek gerekli görülmesi durumunda revize edilir ve danışma kurulu ile paylaşılır.

Yıl içerisinde yeni tarafsızlık risklerinin fark edilmesi, ihlallerin olması veya şikâyet/itiraz oluşması durumunda, Danışma Kurulu önerisi istenir. Üst yönetim toplantısında yapılacak düzeltici/önleyici/iyileştirici faaliyetler ve artık riskler belirlenerek Risk Analizi içerisinde kayıt altına alınır.

Personellerden görevlendirmeler ile ilgili gelen tarafsızlık unsurları, çıkar ilişkisi/çatışması yaratabilecek durumlar ile ilgili bilgilendirmeler olması durumunda risk analizi gözden geçirilir. Tespit edilen yeni bir durum olması durumunda etkilenen farklı personellerin olma durumu da gözden geçirilir.

Tarafsızlık, Bağımsızlık ve Şeffaflık Risk Analizi, yeni hizmet kapsamları oluşması durumunda da gözden geçirilir.

Tarafsızlık, Bağımsızlık ve Şeffaflık Risk Analizi gözden geçirilirken aşağıdaki konular üst yönetim ve ortaklar, ticari ilişki içerisinde bulunan kuruluş ve diğer kişiler, personel, müşteri, danışman açısından ayrı ayrı gözden geçirilmelidir;

- Ticari, maddi kaygılar
- Kötü niyet ve suistimal edilebilecek iyi niyet
- Yalan beyan
- Mevcut ve oluşabilecek ilişki ve tanışıklıklar (arkadaşlık, akrabalık, rekabet vb.)
- Güvenlik ve can sağlığı, mobbing
- Yetersiz ve yanlış bilgi-bilgilendirme
- Dokümante edilmemiş, aşırı detaylı uygulamalar (Gri bölgeler)

Tarafsızlığına yönelik risklerin devamlı suretle belirlenmesine dair detaylı tanımlama yapılarak prosedür revize edilecektir.

Risk Yönetimi Süreci

Potansiyel risklerin fark edilmesi, çalışanların mesleki risklerinin önlenmesi, işyerinde sağlık ve güvenliğin korunması, risk ve kaza faktörlerinin ortadan kaldırılması esastır.

Risk yönetimi stratejisini iki önemli unsur oluşturur. Bunlardan biri mevcut olan tüm riskleri önceden saptamak ve önlem almak, diğeri de oluşmuş risklerden, ders çıkararak gerekli değişiklikleri yapmaktır.

Üst yönetim, risk yönetim sürecini oluşturmak, gerektiğinde revize etmek, risk stratejisi doğrultusunda kurumdaki tüm risklerin saptanmasını ve doğru şekilde değerlendirilip yönetilmesini sağlamakla görevlidir. Risk yönetimi süreci beş aşamada özetlenebilir:

1. Tehlikelerin tespit edilmesi, zarar yaratacak olayların tahmin edilmesi,
2. Olasılıkların değerlendirilmesi,
3. Zararların değerlendirilmesi
4. Riskin değerlendirilmesi ve analiz edilmesi
5. Risklerin izlenmesi
6. Analiz sonrası bilgilerin analizi

Genel olarak risk yönetim süreci aşağıdaki şekilde gibidir:

Risk analizi ile tespit edilen muhtemel risklerin verebileceği zarar, hasar veya yaralanmanın önemi ve bu zarar, hasar veya yaralanmanın ortaya çıkma olasılığı belirlenir.

Risk Derecesi: Belirlenen risklerin olasılık ve şiddet (etki) gibi puanlarının belirlenir. **KEK EK 03 Tarafsızlık, Bağımsızlık ve Şeffaflık Risk Analizinde listelenen riskler** 5*5 matrisi yöntemi ile analiz edilmektedir.

Bu yöntem, sırasıyla aşağıdaki basamakların gerçekleştirilmesi suretiyle uygulanır:

- 1-Tespit edilen risk Analiz Formunda, Muhtemel Risk altında tanımlanır.
- 2- Tespit edilen riskin Olası Etkileri belirlenir.
- 3- Tespit edilen her bir risk için, "şiddet (etki)" ve "olasılık" derecesi 1 ile 5 arasında bir puanlama yapılarak risk derecelendirilir.
- 4- Her bir risk için aşağıdaki formüle göre "risk puanı" hesaplanır.
Risk = Olasılık x Şiddet (Etki)
- 5- Her bir risk için elde edilen "risk puanı" "5x5 Matrisi"ndeki ilgili bölüme kaydedilir.

5x5 Risk Matrisi:

Risk Derecesi = Olasılık x Önem

ÖNEM		OLASILIK		RİSK DERECESESİ	MİN	MAX	OLASILIK	SONUÇ				
PUAN	ÖNEM DERECESESİ	PUAN	OLASILIK DERECESESİ					5	4	3	2	1
				Yüksek- kabul edilemez risk	15	25						
5	Çok Ciddi	5	Çok Yüksek				5					
4	Ciddi	4	Yüksek	Orta- ciddi risk	8	12	4					
3	Orta	3	Orta				3					
2	Hafif	2	Az				2					
1	Çok Hafif	1	Çok Az	Düşük	1	6	1					

Riskinin kaldırılması ve kontrol altına alınmasında yapılacak çalışmalar **KEK EK 03 Tarafsızlık, Bağımsızlık ve Şeffaflık Risk Analizinde** tanımlanır. Risk analizi Kalite Birimi, Genel Müdür ve birim sorumluları tarafından yapılır. Risklerle ilgili faaliyet tamamlandıktan sonra faaliyet sonrası risk durumu yeniden puanlanarak değerlendirilir.

Risklerin gerçekleşmesi durumunda yapılacak faaliyetler KEK EK 03 Tarafsızlık, Bağımsızlık ve Şeffaflık Risk Analizinde tanımlanmıştır.

3.3. MESLEKİ SORUMLULUK SİGORTASI ve MUAYENE – TEST HİZMET İSG RİSK ANALİZLERİ

3.3.1. Mesleki Sorumluluk Sigortası

Akreditasyon ve bakanlıklar çerçevesindeki yetkiler devam ettiği sürece mesleki sorumluluk sigortasının sürekliliği sağlanır. Mesleki Sorumluluk Sigorta teminatının, denetim ve muayene kapsamındaki faaliyet alanlarına yönelik mesleki risklerini karşıladığını gösteren riskler, **KEK EK 07 Mesleki Sorumluluk Sigortası Risk Analizi** dokümanında belirtilmiştir.

Mesleki sorumluluk sigortası kapsamında, akredite olunan alanlara ve onaylanmış kuruluş kapsamında yetkili olunan ilgili teknik düzenlemeye atıf yapılır ve sigorta poliçesinin genel finansal değeri en az 1.500.000 TL olur.

Mesleki sorumluluk sigortasının kapsamı asgari şartlarda bütün Türkiye coğrafyasını ve AB üye ülkelerini içerir.

DOKÜMAN KODU VE NUMARASI	REVİZYON NUMARASI	YÜRÜRLÜK TARİHİ
P07	07	5.04.2024

3.3.2. Muayene – Test Hizmet İSG Risk Analizleri

Muayene ve testler gerçekleştirilirken karşılaşılabilecek İSG riskleri ile ilgili mümkün olan her alan/ürün için risk analizi oluşturulur, geliştirme ve güncelleme eğitimleri sırasında katılımcılar ile birlikte gözden geçirilir.

Karşılaşılan veya fark edilen riskler olması durumunda ilgili teknik birimin yöneticisi/sorumlusunu tarafından alınacak düzeltici/önleyici/iyileştirici faaliyetler belirlenerek, ilgili kapsamda görevlendirilmiş denetçiler ile paylaşılır. İlgili risk analizi güncellenir.

Denetçiler atama süreçlerinde atanacakları alanlar ile ilgili riskler ve risk analizleri konusunda eğitim alırlar.

3.4. DIŞ KAYNAKLI TARAFSIZLIK UNSURLARINA KARŞI ALINAN ÖNLEMLER

Tarafsızlığı, bağımsızlığı ve şeffaflığı olumsuz etkileyen asılsız beyan ve hareketlerde bulunan firmalar resmi olarak uyarılır, bu uyarılar hakkında önleyici faaliyet kaydı oluşturulur ve takip edilir.

Çeşitli hizmetler sağlayan ve müşterilerini FEMKO hakkında bilgilendirerek, firmaların FEMKO'ya başvuru yapmasına önayak olan firmalar ile **F25 Tanıtım Hizmeti Satın Alma Sözleşmesi** imzalanır.

Hizmetlerini FEMKO hizmetleri ile birlikte pazarladığı veya kendilerinden hizmet alındığında işlemlerin FEMKO tarafından hızlandırılacağı-kolaylaştırılacağı yönünde beyanda bulunduğu dair duyuru ve şikâyet alınan firmalara önce ihtar yazısı gönderilerek, beyanları ile ilgili düzeltici faaliyetleri FEMKO'ya bildirmesi istenir. Düzeltici faaliyeti yeterli bulunana kadar süreç takip edilir. Beyanda bulunan kişinin/kuruluşun beyanı ile ilgili düzeltici faaliyet gerçekleştirilmemesi veya beyanı tekrarlama, beyanlarına devam etmesi durumunda yasal işlem başlatılır.

Beyanı yapan kişinin/kuruluşun, beyanda bulunduğu kuruluş/kuruluşlar biliniyorsa kuruluşlara resmi yazı ile gerekli bilgilendirme yapılır.

Tarafsızlık, bağımsızlık ve şeffaflık konusunda olumsuz umumi algı yaratan, yaratabilecek koşulların oluşması durumunda, FEMKO resmî web sitesinde gerekli duyuru yayınlanır.

Hazırlayan	Onaylayan

Revizyon Tarihçesi

Revizyon Numarası	Yürürlük Tarihi	Revizyondan Etkilenen Başlık/Bölümler	Revizyon Açıklaması
01	22.06.2018	3.1.1. Danışma Kurulu Üyeleri 3.1.2. Danışma Kurulunun Görüşlerinin Alınması	Danışma kurulunun tarafları belirlendi. Tüm tarafların toplantılara davet edilmesi gerekliliği tanımlandı. Davetlerin nasıl gerçekleştirileceği tanımlandı. Danışma kurulu kararlarının nasıl sonuçlandırılacağı ve tarafların oy hakları tanımlandı.
02	24.05.2021	3.3.1. Mesleki Sorumluluk Sigortası	KEK EK 07 Mesleki Sorumluluk Sigortası Risk Analizi dokümanı tanımlandı
03	01.08.2022	3.1 ve alt maddeleri	3.1 ve alt maddeleri gözden geçirilerek süreç yönetimi detaylandırıldı.
04	20.10.2022	3.1.1	Üyelerin sektör dağılımı düzenlendi.
05	01.02.2023	3.2 Tarafsızlık, Bağımsızlık ve Şeffaflık Risk Analizi	Risk Yönetimi Süreci detaylandırıldı.
06	13.10.2023	3.2 Tarafsızlık, Bağımsızlık ve Şeffaflık Risk Analizi	Risklerin gerçekleşmesi durumunda yapılacak faaliyetler KEK EK 03 Tarafsızlık, Bağımsızlık ve Şeffaflık Risk Analizinde tanımlanmıştır. Şeklinde tanımlama yapıldı.
07	5.04.2024	3.1.1	Asansör atıfları kaldırıldı